

TRAKTOR

Nr 2 Ärgång 7

nytt

April 1955

Volvo-traktorn stor exportartikel

Bilarna har ofta berett marknaden

VOLVOS traktorer hör till de svenska kvalitetsprodukter som funnit sig väl tillrätta på världsmarknaden. När detta skrives har 5.652 Volvo-traktorer gått på export. Och det är inte bara på Danmarks slätter, i Norges dalgångar och på finländska nyråjningar som den svenske turisten kan le igenkännande åt en traktor hemifrån. Hamnar han på Cypern möter han minst 16 Volvo, de exporterades 1953 och utgjorde då 40 procent av öns hela traktorimport.

Nå Cypern må endast nämnas som ett kuriosum, som kan illustrera påståendet att man både bokstavligen och bildligen kan träffa på Volvo-år i världens alla hörn.

I dagarna lastades i Göteborgs hamn 70 Volvo-traktorer ombord på MS Tai Ping Yang, destinerad till Sydafrika, som dock ingalunda varit någon vit fläck på Volvos exportkarta. Hittills har 242 traktorer levererats till generalagenten i Johannesburg. Men även i Nordafrika, framför allt Marocko, har Volvo sedan åtskilliga år tillbaka en traktormarknad. Kolonialländerna i Centralafrika bjuder sällan marknader åt »utomstående» exportörer. Kolonisationsernas exportindustrier favoriseras där både direkt genom import-

Forts. på sista sidan

Fiskarflickan

Svea Johansson träffade Traktor Nyttas medarbetare vid Olands guldkust. Hon var det enda värtecknet i vårmånaden mars.

Reportage sidan 6.

LÅNGTIDSMEKANISERING

MEKANISERINGEN av det svenska jordbruket sker mycket snabbt och stora summor investeras dagligen i nya maskiner. För de större jordbruken, där maskinerna får en någorlunda tillfredsställande användningstid per år, är möjligheterna att ekonomiskt bära maskinkostnaderna relativt goda. Med senare års kraftigt höjda lönekostnader för mänsklig arbetskraft har lantbruksmaskinerna, med sin betydligt lägre kostnadsstegring, blivit än mer motiverade vid alla gårdstorlekar. Grunden för ett jordbruks inriktning beror bl.a. på naturliga betingelser, ägarens intresse för viss produktion och prissättningen på jordbruksprodukterna. I sistnämnda avseende är större jordbruk gynnade, eftersom de kan utnyttja konjunkturen bättre än mindre jordbruk. Erforderliga maskiner kan anskaffas och avskrivas inom en rimlig tidsperiod. De små jordbruken måste i långt högre grad binda sig för en viss produktionsriktning för att få maskinerna betalda. I detta sammanhang får dock inte bortas från betydelsen av gemensam maskinavvändning och härav skapade betingelser för anskaffande av specialmaskiner även till mindre jordbruk.

TRAKTORN utgör grunden för jordbrukets mekanisering. Men det gäller att köpa rätt traktor från början. Räknet på jordbruk mellan två och tio ha blir traktorns användningstid under året kanske 300 tim. i genomsnitt. Hur många år framåt i tiden kan en sådan traktor beräknas gå? Ja, går vi utifrån en livslängd på traktorer av 10—12 000 driftstimmar, vilket kan vara rimligt vid gott årligt utnyttjande, skulle detta ge en livslängd av ca 35 år. När man samtidigt betänker att två tredjedelar av landets brukningsdelar hör till nämnda storlekar, inses lätt att övervägande antalet jordbrukare får planera på mycket lång sikt. Helt naturligt kan vi inte räkna med så lång tidsrymd som 35 år framåt i tiden. Tänk bara på en traktor från slutet av 1930-talet. Vem vill ha den idag, hur välskött den sen än är? Nej, utvecklingen går snabbt och allt föräldras, men detta till trots, gäller det att köpa på lång sikt.

Hur stor skall traktorn vara? Ja, den bör kunna utföra alla gårdens arbeten, möjligtvis bortsett från något speciellt arbete, t.ex. skördetröskning. Vid de mindre jordbruk, som här avses, är det säkerligen bättre att leja för sådant arbete, än att köpa en stor traktor, som resten av året ej kan utnyttjas helt. Några år efter kriget hoppades många att de små traktorerna på 10—12 hk, skulle utgöra lösningen för dragkraften vid mindre jordbruk. Erfarenheten visade emellertid, att kraften många gånger blev otillräcklig och — en sak av ej mindre betydelse — priset på en sådan traktor låg högt jämfört med 20—25 hk traktorer. För ren jordbruksdrift fann man då de senare traktorstorlekarna lämpligare att bygga på. Samma resonemang kan säkerligen tillämpas idag, när frågan åter är aktuell i och med de mindre dieselmotorernas inträde på den svenska marknaden. En planering på lång sikt ger större rörelsefrihet, när tillräcklig dragkraft står till förfogande.

Maskinerna och redskapen står inte traktorerna efter vare sig ifråga om utveckling eller kostnader. När nyan-

Agronom Lars Augustinsson

1949—50 assistent vid Jordbrukstekniska institutet, Ultuna.

1950—51 assistent vid Lantbrukshögskolans maskintekniska institution.

1951—55 maskinkonsulent vid Kalmar läns norra hushållningssällskap. 1955—maskinkonsulent vid Ållesborgs läns södra hushållningssällskap.

skaffning är aktuell, bör i första hand sådana utrustning eftersträvas, att den lämpar sig för traktorn, dvs att tillgänglig dragkraft kan utnyttjas.

TRANSPORTERNA på ett jordbruk uppger en förvånansvärt stor del av samtliga arbeten. Det är därför angeläget att ha lämpliga vagnar. De hitintills vanligaste vagnarna, de tvåaxlade, är icke eftersträvsvärda. Speciellt vid sliriga förhållanden är dragförmågan hos de lätta traktorerna begränsad. En enaxlad vagn med hjulen placerade långt bak så att en del av vagns- och lastytan vilar på traktorn, är lämpligare och minskar slirningen. En sådan viktsfördelning ökar samtidigt körsäkerheten genom bättre bromsmöjligheter. Av detta skäl är det desutom i den nya vägtrafikförordningen stadgat, att det dragna fordonet högst får väga dubbelt så mycket som traktorns bruttovikt, om ej extra broms finns. I traktorns bruttovikt inräknas även den del av lasten som vilar på traktorn, varför även detta talar för en övergång till enaxlade vagnar.

JORDBEARBETNINGSREDSKAPEN såsom plog och harv hör till de redskap som även i framtiden kommer att bestå även om förbättringar och förenklingar tid efter annan sker i vissa avseenden. Här är det viktigt att välja redskapsstorleken efter traktorn. Detta pekar än en gång på vikten av att en lämplig traktorstorlek valts från början. — Byts traktorn mot en större, drar detta i allmänhet med sig byten till nya och större redskap. Ett önsketänkande vore att ha standardiserade redskap i form av byggsatser, så att samma redskapsram kunde användas och att den lätt kunde anpassas på olika traktormärken. Vid övergång till större traktor skulle då endast en komplettering med själva arbetsorganet ske. Eller i sådana fall där flera olika traktorstorlekar finns, skulle grannarna ändock kunna låna av varandra och därigenom slippa köpa alla redskap själva.

EFTER HAND som de gamla slättermaskinerna och bindarna slits ut blir det aktuellt med nya traktorredskap. Att investera i en ny traktorbindare kan vara mer vanskligt med tanke på framtiden. En övergång till skördetröskning håller på att ske och även om bindare alltid kommer att användas på många gårdar eller delar av dem, så blir dock användningstiden ofta allt kortare per år. Vid bindarskörd borde det finnas möjlighet att flera samsas om en maskin än tidigare varit fallet. När den gamla maskinen är utsliten finns det skäl att tänka över situationen och vilka ändringar i skördeförhållanden som skett både på den egna gården och hos grannarna.

Ju mer specialiserad odlingen är — och därmed även maskinerna — desto större anledning är det att noga tänka över läget, innan dyra maskinköp görs upp. Kanske situationen bara efter några få år är sådan, att gården står inför valet att fortsätta efter en mindre önskvärd produktionslinje eller att kassera maskiner i gott skick, som i det nya läget icke längre behövs. Med de stora summor maskinerna representerar i dagens jordbruk är anledningen större än någonsin att mekanisera med eftertanke och på lång sikt.

Hemmanytt:

DET MODERNA JORDBRUKET GER OSS TID ATT VARA GAMMALMODIGA

Fru Ingeborg Wärenfeldt plockar fram en måltid ur kylboxen.

VARENS HJARTA ligger i Blådinge. Där, mitt emellan Vislanda och Alvesta, utbreder sig ett bördigt slättland, där hagarnas leenden ständigt håller storskogens allvar på avstånd. Det där sätter sin prägel på bygdens människor. De är lätta till sinnes, glada i arbete och jublande i fest. I Blådinge går man på gille mest var och varannan lördag. Gästfriheten är nämligen obegränsad — ingen i roten ställs utanför. Det där med rote är väl en hedens gemenskap som ingen i Blådinge vill släppa.

Vi hade nöjet att delta i ett sådant där gille. Husfrun på Jutagården, fru Ingeborg Wärenfeldt, fyllde år. Det hände i november, men redan vid midsommar sattes 100 tuppkvicklingar på gödning och när dagen var inne hade budkavien gått runt och 100 gäster samlades —

inte i Jutagården utan i hembygdsgården, ty där är det som gillena hålls mest varje veckoskifte. Dit drar man med gödda tuppar och gödda kalvar och grisar i syltor och åladåb. Där samlar man musikanterna och där träder man dansen till sol går upp. Den fina bygdegården med magnifik gästabusssal, scen för teateramatörer och andra som vill uppträda, med ett ultramodernt kök, där professionella kokorskor tillreder gårdarnas hävor. Blådingeborna är stolta över sin bygdegård, nästan lika stolta som de är över sin vackra kyrka med anor från mycket gammal kristen tid. Uråldriga takmålningar plockas fram på en pö. Stoltast är de över hembygden. Den gamla varendsdräkten bärs av var och varannan bondmora — den är magnifik och fick Gustaf VI Adolf att missa

tidtabellen åtskilliga sekunder under Eriks gatan genom Kronoberg.

Blådingeborna odlar bygdekultur i samma takt som de odlar jorden. De trivs på ett sjuårdeles sätt. Men hur hinner de. Enkannerligen fruarna, hur hinner ni? Frågan ställs till gillesvärdinnan mellan hambo och gammelväs.

— Jo, säger hon, tack vare att vi moderniserat jordbruket hinner vi med att vara gammalmodiga. Och när hon talar om moderniserat jordbruk, tänker hon inte bara på att männen gränslar traktorer och föder upp svin med automatiska utfodringsapparater. Hon tänker nog mest på sitt fina kök med vatten och avlopp, elektrisk spis, tvättmaskinen, centralvärmen som alstras av sågspån från det närbelägna sågverket och allra mest tänker hon kanske på djupfrysningsskåpet med dess räckta av färdiga måltider i helg och söcken — där ligger grisen, där ligger kalven, där ligger julkorven, som räcker till midsommar, där ligger jägarlagets jaktlycka i form av rådjur och fasaner.

— Är det inte lustigt att maskinerna återfört lantgårdarna till självhushållningens tid, säger fru Wärenfeldt. Ja visst är det lustigt att en bondmora varje dag hinner utfordra sex människor morgon, middag och kväll, hinner väva en vidunderlig nöthärsmatta, hinner chefa i lottakären, hinner med Rida kors, hinner med husmodersföreningen, hinner med motorklubben, hinner med aktivitet i den politiska klubben.

Vi tog nattkvarter i Jutagården, som liksom de flesta gårdar i Blådinge är fonda till en herrgårdsallé. Vi var inte ensamma — Jutagården hade den natten 30 gäster, som i morgonväkten åt en bellmansk frukost och avsevärt decimerade 10 kilo djupfrost blekingeål.

Receptet

Någon mer typisk smålandsrätt än isterband finns väl inte om man undantar ostkakan. Alltså:

4—5 kaffekoppar korngryn. 2—3 liter vatten. 1 matsked salt till vattnet. 2 kg fett fläskkött. 2—3 stora gula lökar. Salt, vitpeppar och kryddpeppar efter smak. 4—5 meter krokskinn.

Beredning: Korngryn sättes på i kokande vatten och får koka under lock tills vattnet kokat in och grynen är mjuka och svulda. Efter avslutad kokning får grynen stå och svalna ytterligare, de kryddas med salt och peppar. Fläsket males en gång genom köttkvarn tillsammans med löken. Sedan grynen svalnat arbetas de ihop med fläsket till en smidig smet. Tenderar den att bli för hård spådes den med kallt vatten. Smeten smakas av och fylls lagom kompakt i de rena urvattnade fjälstren. Korvarna knytes ihop i passande längder och hänges efter att ha strukits med saltlösning upp på en stång för att torka och lått syras.

De moderna köken ger tid till vävning.

Den goda smaken odlas genomgående i denna skola. Donationer har gjort det möjligt att inköpa god konst. Likaledes har man lagt ner stor omsorg vid valet av textilier, väggbeklädnader och möbler. Här ett avsnitt av biblioteket.

Bräkne-Hoby populärt centrum för ungdomen

KARLSHAMN (TN). Bleva diverse krumbukter gekinga läns lantmannaskola nom Ronneby kör framtids-ligger i bilgeografin. När man autostradan Karlskrona —

Kunskaper

är nödvändigare än någonsin för den som i dag tänker driva jordbruk, säger rektor Nils Ekerot i företalet till en av skolans broschyrer.

En pojke eller flicka, som vuxit upp på landet eller arbetat vid jordbruk, kan åtskilligt härom. Han eller hon har sett hur man gör och har själv hjälpt till. Men detta räcker ej i dag. Praktiken är nödvändig för den som skall lära sig ett yrke. Men vill man skaffa sig grundligare och mer ordnade kunskaper och bättre förutsättningar att nå framgång, är det nödvändigt att också skaffa sig kunskaper i en yrkesskola.

En jordbrukare bör känna sin jord för att kunna välja lämpligt växtslag och rätt sort. Han bör också veta, hur man bekämpar ogräs och växtsjukdomar av olika slag, så att växtodlingen ger bästa möjliga skörd. Som husdjursman bör han känna grunderna för husdjurens förädlning, liksom bör han vara väl insatt i utfodringsfrågor och kunna planlägga djurens utfodring. Den ökade användningen av traktorer och maskiner gör, att ett gott handlag och tekniskt kunnande betyder mycket i dagens jordbruk. Med den stora betydelse skogen ofta har, är det uppenbart, att goda insikter i skogs-hushållning är nödvändig. En jordbrukare är ledare för ett ekonomiskt företag. Han måste därför kunna sköta sin bokföring och kunna kalkylera med pennan i hand.

Karlshamn, passerar man inte Bräkne-Hoby utan att ha lättat på gaspedalen en smula. Dalkjusan mellan ekdungarna skulle kunna förmå den mest landskapsblinde att vrida om tändnyckeln. Några stycken välförsänkta byggkvadrater i gult tegel väcker dessutom nyfikenhet. Man gissar väl skola, men snuddar kanske vid tanken på att någon decentraliserad storindustri ditt förlägg sitt huvudkontor. Byggnaderna är magnifika utan att verka vräkiga.

Ett byggprogram som påbörjades 1947 är i det närmaste avslutat. De anslag man fått av staten och landstinget, som är skolans huvudman, har använts väl. Rektor Nils Ekerot och skolstyrelsen har vetat hur de ville ha't och arkitekten har slagit dem väl i följe. Skolbyggnaden är praktisk och sober och rikligt smyckad med konst. Maskinhallen är rymlig och effektiv. Elevhemmet lugnt och rogivande. Lärarbostäderna trivsamma villor. Anpassning-

Rektor Nils Ekerot undervisar bl. a. i husdjurslära. Här delger han eleverna Artur Svensson och Gunnel Johansson några synpunkter på en fin-SRB-ko.

Ett trivsamt hörn i dagrummet.

en till terrängen har varit öm. Inte en ek har i onödan fått sätta livet till. Länet har visat stort intresse för sin lantmannaskola och lantmannaskolan har svarat med att visa stort intresse för länet, men därom mera sedan.

Skolan började sin verksamhet redan 1887 och är därmed en av de äldsta i landet. Den delade ursprungligen husrum med folkhögskolan, som ligger några stenkast därifrån, liksom lantbruksskolan och skolan för hemvårdarinnor. I grannskapet ligger

Sven Svensson och Olle Bosson har fångats av en självbindares mysterier.

också skogsvårdsstyrelsens skogsvårdsgård. Bräkne-Hoby är sannerligen ett centrum för ungdom.

Kursprogrammet är späkat. Vi besökte skolan strax före avslutningsdags för vinterkursen. Sedan följer en fortsättningskurs över sommarhalvåret jämsides med en praktisk-teoretisk sommarkurs. Desutom utbildas kontrollassistenter. Angränsande skoldistrikts jordbruksbetonade fortsättningskola är också förlagd hit, liksom ett antal kortare specialkurser av olika slag. Vinterkursen hade 47 elever vilket betydde att den var fullbelagd.

Trots den omfattande kursverksamheten tar sig rektorn och hans medlärare tid till att föreläsa i sina specialämnen ute i bygderna. Auditoriet utgöres då ofta av äldre lantbrukare, som samlats kring korrespondenskurser eller önskar informationer i dagsaktuella frågor. Bygdens folk söker sig också till skolan i en utsträckning som torde sakna sitt motstycke. Skolan har minst 2.000 besökare varje år.

Och nog är skolan i Bräkne-Hoby värd ett besök. Vi tänker inte bara på de fina byggnaderna utan också på skolorjodbruken. Det omfattar 66 ha åker och permanenta betesvallar, 8 ha ängsmark och 30,5 ha skogsmark och park. Förutom 15 arrenderade ha

Forts. på sista sidan

Barbro Axelsson vid ritbordet.

T. v. en ekonomibygnad och till höger skolbyggnaden.

Släpet är fullastat med fiskredskap. Fader Alding har satt sig vid ratten, söta Svea agerar »skuttersmycke» och de två minstingarna åker på flaket.

TRAKTORN RÄDDAR FISKET ÅT BONDE VID GULDKUSTEN

BREDSÄTRA (TN). Vi var på jakt efter våren, min vän pressfotografen och jag. Det var i slutet av mars. Mars — vårmånad säger bondepraktikan. Men den gäller väl inte i atombombstid. Inte såg det så ut. Den milda västkusten låg frostig ända ner till Skåneland. Kursen sattes österut mot Kalmar. Längre österut mot Öland. Färjan bröt nattligt hopsvetsade isflak. På ön körde vi fast i en snödriva. Vi kom loss och fann våren.

Men inte var det de traditionella vårbilderna, som Lennart Häwi knäppte. De där med vårplöjaren och såningsmannen, ni vet. De där bilderna låg som sagt en månad framåt i tiden. Men i Bredsättra på Ölands östkust i höjd med Borgholm träffade vi på fiskarbonden Alding Johansson och hela hans familj i full fart med att rusta för årets första fiskefärd. Det låg förväntan i luften. Med undantag för äldste sonen — 21-åringen som fullgjorde sin värnplikt och just var ute och världsomseglade med Alvs-nabben — var hela familjen,

mor, far och sex barn, den yngsta 3 år, engagerade i förberedelserna. Och såg det inte ut som om det var äldsta dottern 17-åriga Svea som dirigerade jobbet. Hon kom släpande med strömmingsskötar och glasvakare, bränsledunkar och proviantkorgar allt medan hon putsade näsorna på minstingarna, som inte gav sig med mindre än att de fick åka med traktorsläpet ner till Kapelluddens fyr, där en nybyggd 18.000-kronorsbåt låg till ankars.

På Kapelludden låg den medeltida handelsorten Sikehamn. Ruinen av en kyrko-

minner om fornstora dar. Kustremsans längs Bredsättra har sedan länge gått under namnet Guldkusten. Om det är det än i dag tämligen rikliga fisket som ligger bakom namngivningen, eller om det är forna dagars vrakplundringar skall vi låta vara osagt. Faktum är att vrakgodset på sin tid räknades som en betydelsefull del av kustremsans näringsliv. Höll inte höststormarna näringen i gång, så fanns det ju alltid irrbloss att ta till.

Men låt oss återvända till nuet. Piren nere vid Kapelludden sträcker sig inte tillräckligt långt ut i vattnet för att ge förtöjningsplats åt annat än ekor. Alding Johanssons fiskebåt låg följaktligen till ankars en bra bit ut till sjöss. Fiskredskapen lastades över i en eka, som 19-åringen Göte manövrerade med stor fermitet. I vanliga fall brukar fiskelaget bestå av fader Alding, 21-åringen Olle och så Göte. Men i väntan på Olle

byggnad. S:ta Birgittas kapell, samt ett 3 meter högt kalkstenskors är det enda som

Svea och Göte lastar ekan.

En ovanlig traktormiljö. I diset i bakgrunden skymtar S:ta Birgittas kyrkoruin.

hade man för den här fiske-
turen lejt en utomstående.

Herr Johansson berättade
att den första resan skulle an-
trädas till Häradsskär utan-
för Östgotakusten. Ström-
mingen brukar gå bra till där
på västkanten. En 13 timmar
tar färden, men den trip-
pen räknas som relativt kort. Un-
der laxfisket på höstarna
drar man sig ändå ner till
Danzigerbukten, det kan be-
tyda en bortovaro på flera
veckor.

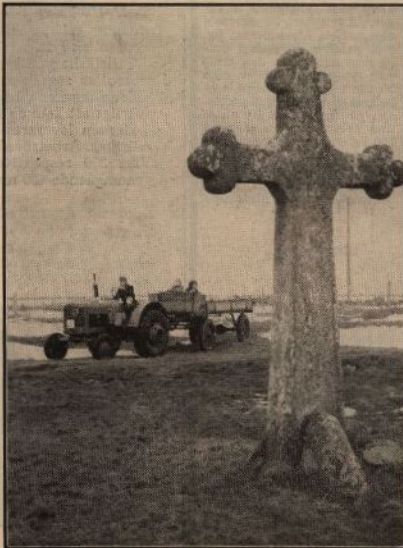
Alding Johansson är som
sagt också bonde. Gårdsare-
alen är cirka 20 ha, men en
T 22 räcker väl till. Hur ser
herr Johansson på traktor-
driftens lönsamhet?

— Det viktigaste för mig
är att få undan värbruk och
skörd så fort som möjligt, så
att jag får tid till fisket, som
numera måste räknas till hu-
vudnäringen här, svarade
herr Johansson. Med trak-
tors hjälp klaras jordbruket
fort och lätt. Dessutom är jag
beroende av att få iväg
fångsterna till järnvägsstatio-
nen i samma stund som de
landats — då är traktorn till
ovärderlig hjälp. Så jag kan
säga att de pengar jag lägger

ner på traktorn mer är en in-
vestering i fisket än i jord-
bruket.

Fyra kor, ett ungdjur två

till fyra grisar och en häst
föder gården. Både häst och
traktor på 20 ha? Ja se, Al-
ding Johansson är en äkta

Det 3 meter höga kalkstenskorset på Kapelludden.

öglänning och en sådan har
hästuppfödning i blodet. Hä-
sten är med andra ord ett
avelssto. Det lär emellertid
gå dräktigt med sitt sista föl.
Det bär sig inte så bra längre
att föda upp hästar. Inte ens
på Öland. I framtiden lär häs-
ten ersättas med en femte ko.

Är Ni rädd om Er trak-
tor? Det är klart, svarar
Ni. Tänk då på skötseln av
luft- och oljerenare och se
upp med läckor vid insug-
ningsrören. Stoftet kommer
annars in i dessa vägar, och
det är dödén för motorn.

LUFTRENAREN

Oljebehållaren skall ju
fömmas var dag. I dammigt
värbruk är detta verkligen
behövt. Vad fyller Ni se-
dan i burken? Det går bra
med spillolja från motorn.
Fint är förstås också att kö-
ra med SAE-10. Ni kan
tjena någon hästkraft med
tunn eller uttunnad olja i
luftrenarburken, åtminstone
då utetemperaturen är un-
der + 10° C.

OLJERENAREN

Undersökningar har visat,
att byte av insats i oljere-
naren kan vara lika viktigt
som byte av olja! Och olja
byter Ni, eller hur? Ni kan
vara aldeles säkra på, att
de kronor, som renarinsat-
sen kostar, är mycket väl
använda pengar. Byt renar-
insatsen då oljan fort vill
bli svart!

Man brukar säga, att re-
naren släpper igenom olja
när den är varm. Men den
kan också bli uppvärmd av
strålning från motorn och
av fläktluften. Sedan kan
det vara något men aldeles
inte förrän man tar bort för-
skruvningen i botten och
kör litet med startmotorn
så att oljestrålen kommer.
Alltså: passa dessa viktiga
saker!

LÄCKOR

Kiäpn på choke- och trot-
telaxlarna genom förgäsen-
ri! Är det mycket gläpp
kommer här in stoftpartik-
lar, som fort sliter ner mo-
torn. Läckor vid t. ex. in-
loppspackningar är lika far-
liga. Det är ej renad luft,
som går in i dessa läckor.
Stoftet tar motorn fortare
än Ni någonsin anar.

Se upp med dessa saker
innan Ni går åstad med
dammigt värbruk!

VI HAR tidigare talat om hur man kan sammanfästa två repändar genom knutar och knoppar. Alla dessa knutar är lätta att lösa upp. Vill man mer permanent sammanfästa två repändar använder man sig av någonting som kallas splitsning. Splitsning ökar endast obetydligt repets tjocklek, vilket är en fördel. Man skiljer mellan olika splitsar, men vi skall här endast tala om den s.k. kortsplitsen som går fortast att göra.

Ett rep är ju sammansatt av flera mindre parter, fått virade om varann. Vira upp dessa parter på båda repändarna ett stycke och sammansätt dem som fig. 1 visar. Vi benämner det ena repets parter A, B och C, och det andra repets parter D, E och F. Lägg A över E och stick den under D. Lägg B över F och stick den under E. Lägg C över D och

stick den under F. Studera fig. 2 noggrant så att Ni kommer underfund med systemet. Det är alltså hela tiden det ena repets parter man arbetar med.

NÄR NI hunnit så långt måste Ni börja använda en märlspik (en jämnt tillskuren spetsig träpinne går bra). Med denna delar Ni parterna åt strax intill sammansättningen som fig. 3 visar.

Den närmaste av det motsatta repets parter till höger instickes och drages åt. Om Ni alltså, som på figuren, sticker märlspiken under I, då skall B stickas igenom. På samma sätt gör man med de andra parterna tills alla är instuckna 3 å 4 gånger. Om man varje gång drar ur några kabelgarn ur parterna, blir splitsen avspetsad åt båda ändar.

Vi hoppas att Ni med hjälp av illustrationen skall klara en splitsning hjälpligt. Så skall vi tala något om blockhissar.

VILL NI hissa något (ex. säck till magasinet, tegel till ett tak) kan Ni använda Er av blockhissen på fig. 4. Blocket är fäst med ett dubbelt halvslag i bjälken. Med denna blockhiss får Ni

draga B neråt med samma kraft som tyngden i A väger. Använder Ni däremot den dubbla blockhissen, fig. 5 så behöver Ni endast dra med hälften av den kraft som tyngden i A väger, men Ni får i gengäld dra dubbelt så långt. Med blockhissen på fig. 4 kan Ni alltså inte dra upp en säck på 100 kg ensam, såvida Ni inte väger mer än 100 kg och vänger Er fasta i repet.

Med blockhissen på fig. 5 däremot, kan Ni hissa upp

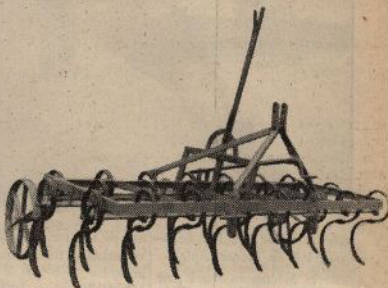
en 100 kilosäck eftersom Ni endast behöver 50 kg dragkraft för att få upp den.

Med detta hoppas vi att vi har berört det viktigaste när det gäller att umgås med snöre och rep. Vi har endast talat om sådana saker som ofta blir aktuella för en jordbrukare. Vill Ni ytterligare fördjupa Er i ämnet, finns det trevliga böcker att tillgå i handeln.

Fjäderkultivator. En dansk firma har tillverkat nedanstående fjäderkultivator för T 20- och T 30-seriernas traktorer med hydraulisk lyft.

Kultivatorn finns i 7 olika storlekar från 20 till 35 billar. Arbetsbredd mellan 1,8 och 3,3 meter. Samtliga storlekar är försedda med stödhjul. De två bredaste kultivatorerna (29 och 35 billar) är 3-ledade varigenom man vid transport kan fälla upp de 2 yttre sektionerna, så att redskapet i transportläge håller samma bredd som traktorn.

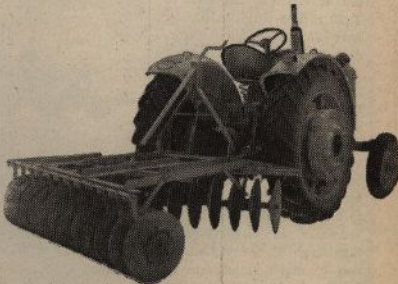
Billarnas arbetsvinkel och arbetsdjupet kan regleras från förarplatsen under gång.

Tallrikskharv för hydraulisk lyft. Kraftigt konstruerad tallrikskharv för T 30-seriens traktorer med hydraulisk lyft.

Tallrikskharven består av två diagonalt ställda tallriksrullar som bearbetar jorden efter varandra. På sådana marker där en bogserad tallrikskharv har besvärligt att komma fram, passar denna bra.

Harven levereras i två storlekar, 20 respektive 24 tallrikar. Arbetsbredden är 1.560 respektive 1.900 mm. Vikt 330 respektive 380 kg. Tallriksdiametern är genomgående 450 mm.

s traktorer - Volvos redskap

Bakmonterat slätteraggregat. En nyhet på slätterfronten är denna maskin, som monteras direkt på den hydrauliska lyften. Drivning sker från traktorns kraftuttag. Kraftöverföringen till vevstakshjulet sker medelst kilremmar, varigenom säkerhet mot sönderkörning erhålles. Knivbalken svänger bakåt vid påkörning av fasta föremål i marken, t. ex. stenar. Genom att backa traktorn får man knivbalken åter i arbetsläge.

Hela slätteraggregatet monteras på och av på några minuter. Aggregatet levereras med 6"- eller 7"-knivbalk.

Långfingerharv Denna harv är helt ny för svenska marknaden, men har dock redan med framgång prövats i olika förhållanden. Den är byggd efter engelskt och amerikanskt mönster, och avsedd för ogräsharvning i växande grödor. Harven är speciellt lämplig för harvning mot frögräs i spannmåls-, potatis- och rotfruktsgrödor. Den användes också med fördel för uttunning av plantbestånd i sockerbetsodlingar för att underlätta gallringen. Därvid kör man på tvären över raderna. I potatisbestånd kan harven användas tills plantorna uppnått en höjd av 10–15 cm utan att skador uppstår.

De två största typerna av harven har tredelad ram. De yttre delarna fälls upp vid transportkörning.

Harven levereras i tre storlekar för traktorer med hydraulisk lyft:

- 60 pinnar, 300 cm arbetsbredd, 90 kg vikt
- 90 pinnar, 450 cm arbetsbredd, 210 kg vikt
- 120 pinnar, 600 cm arbetsbredd, 255 kg vikt

Vinsch till T 20-seriens traktorer. I vinter har provats en frontmonterad vinsch till T 20-seriens traktorer. Vinschen drives medelst koppling från motoraxeln, varför det bakre kraftuttaget ej blockeras för andra arbeten.

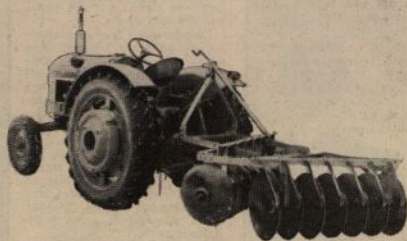
Vinschen kan användas till lunning och lastning (timmerlastkran till vinschen levereras som extra utrustning), självbärgning och bärgning av andra. Lintrumman rymmer 70 meter 8 mm 222-trådig wire. Vinschens kapacitet 1.000 kg med enkel lina och 2.000 kg med block och dubbel part.

Tallriksskumplog för hydraulisk lyft.

Denna tallriksskumplog är i princip av samma konstruktion som föregående tallriksharv, men har givetvis större arbetsorgan. Den är avsedd för T 30-seriens traktorer med hydraulisk lyft.

Skumplogen levereras i två storlekar, 14 respektive 17 tallrikar. Arbetsbredd 1.350 respektive 1.800 mm. Vikt 425 respektive 485 kg. Tallrikdiametern genomgående 550 mm.

DE ODLAR POTATIS

Ungdomens flykt från landsbyrden har blivit en myt som är ganska svår att avläsa. Tendensen är numera den rakt motsatta. Det är nämligen inte bara så att hemmasöner och hemmadöttrar stannar kvar på gårdarna, många ungdomar, som inte tidigare haft anknytning till modernärning-

en, skaffar sig jordbruksutbildning. Inte sällan tar de arrenden. Traktor Nytt vill i några nummer framöver berätta om denna ungdom.

LAT oss presentera Benkt och Brita Johansson. Han är 32 år och hon 28. De odlar tillsammans 128 tunnland jord som de arrenderar i Hagby några mil söderut från Kalmar. Sitt tillsammans. De kör var sin traktor. Deras specialitet är potatisodling. Det inte Benkt vet om potatis, det kan Brita.

Ungdomarna har specialiserat sig på King Edward, som odlas på 25 tunnland. Odlingen har slagit mycket väl ut. Kontrakt med KF och andra storbeställare garanterar avsättningen.

Då de unga makarna i stor utsträckning måste lita till egna armars kraft — de har en man halvansställd under högsäsongen — sker odlingen med alla de hjälpmedel som kan kopplas på en traktor, bl. a. Ekengårds stora potatisupptagare.

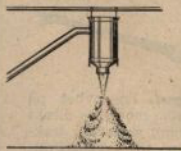
Aven i övrigt sker odlingen strikt merkantilt. Driften är kreaturslös och det är fru Brita glad för, ty se hon har aldrig handskats med djur.

— Vi har hållit på i åtta år

Praktiska tips
Spannmålsfläkt.

Gamla mjölktransportflaskor tycks kunna användas till litet av varje. Hr Gregor Lundmark, Lantmannaskolan,

Fristad, har funnit att det går bra att ansluta en mjölkflaska till spannmålsfläkten. Mjölksflaskan hänges upp i ett rör i taket och blir på så sätt

nu, och tänk vad roligt vi haft, säger Brita, som trivs bäst i overall, men inte heller masklar i ett köksförkläde. Efter ett dagsverke från arla till sörja kan hon ställa sig och koka in 50 liter lingon. Det går av bara farten, säger hon.

Och mellan odlingskampanjerna syr hon, Brita, ty sömnerska det var vad hon var innan hon träffade Benkt och började plugga in allt som fanns att plugga om potatisodling. Det går mycket vackert tal om de båda ungdomarna i Hagby. Att de har en pilt, som nyss börjat skolan, men redan vet allt om traktorer, må väl också berättas.

Tävling:**En märklig demonstration**

Lantbrukare Xsson i Yköping hade länge funderat på att skaffa sig traktor. Häromdagen ringde han traktorförsäljaren inne i stan och begärde demonstration. Herr Xsson har ibland konstiga idéer, han ville se minst 20 traktorer i demonstration samtidigt.

Nu hade inte försäljaren så många traktorförare, så han var tvungen att anlita några utomstående som ville hjälpa till. Dessa var tyvärr inte så hemmastadda i jobbet och har därför råkat göra några små fel. Kan Ni på nästa sida se, vad det är för fel de har gjort?

Skriv ner de fel Ni hittar i tabellen nedtill. Vi har hjälpt Er med nr 13 och nr 17. Lösningen skall vara reaktionen tillhanda senast den 30 maj.

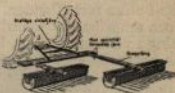
PRISER:

- 1 pris 100 kronor
- 2 pris 75 kronor
- 3 pris 50 kronor
- 4 pris 25 kronor
- 5 pris 25 kronor

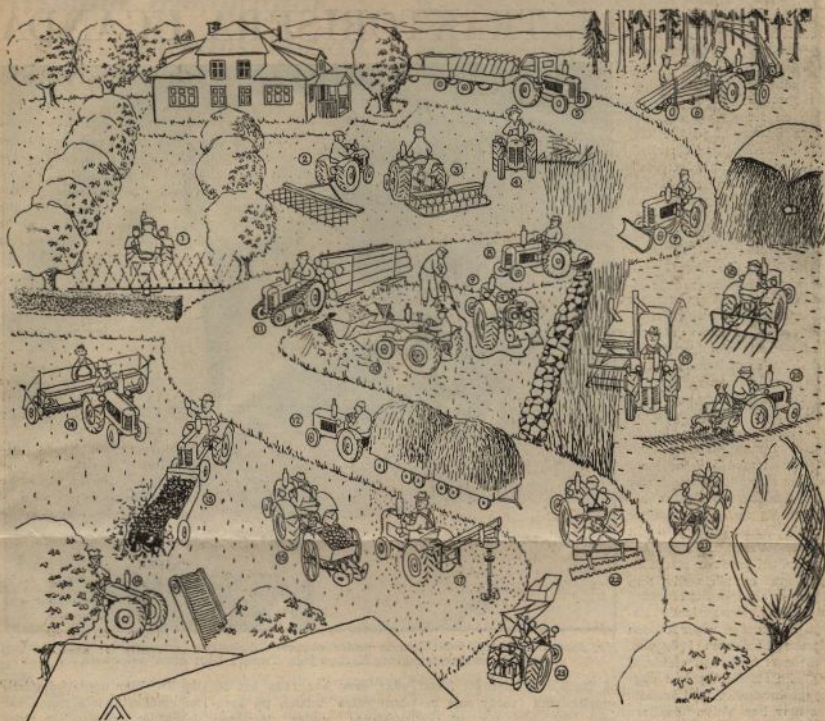
tillsammans med fläktröret lätt flyttbar. Se fig.

Hästvältar efter traktor.

Nyblivna traktorägare har i allmänhet svårt att skaffa sig riktiga traktorredskap med

detsamma. De gamla hästredskapen får duga även vid traktordrift. För att slippa köra med en smal hästvält efter traktor, har Hr Rune Agren, Furuahagen, Husaby, låtit koppla samman två gamla hästvältar, och därmed fått dubbelt så stor arbetsbredd vid vältningen som tidigare. En plank, försedd med kraftiga vinkeljärn, som är fastbultad i traktordraget, tjänar som dragbom. Till dragbommen är sedan vältarna kopplade, den ena med kort, den andra med lång dragstång.

TÄVLINGSKUPONG

1	13 Spridaren bör vara kopplad efter traktorn.
2	14
3	15
4	16
5	17 Riktig.
6	18
7	19
8	20
9	21
10	22
11	23
12	Sänd in kupongen före den 30 maj till Traktor-Nytt, Box 382,
Göteborg 1. Märsk kuvertet »Demonstration».

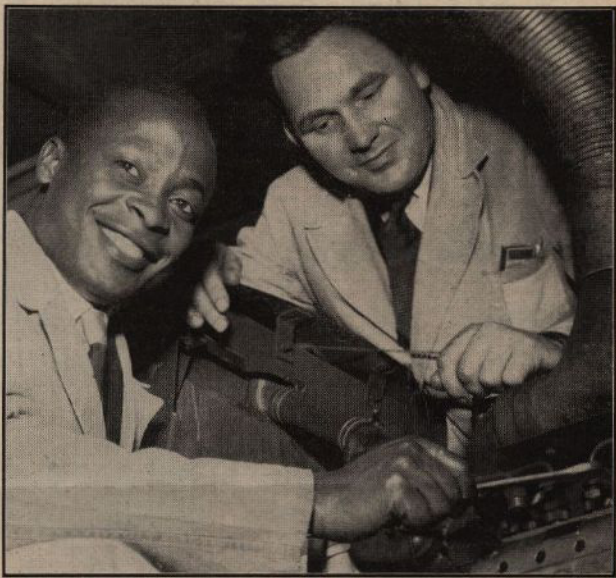
Namn: Adress:

HAN SKALL TRAKTORISERA UGANDA

OM INTE Herman Göring en gång i tiden skaffat sig en specialbyggd bil och om inte en företagsam norrman efter ägarens fränfalle förvärvat fordonet, skulle vi säkerligen ej ha återfunnit Mr. Jones Kanyerezi, 31-årig son till Ugandas premiär- och finansminister L. M. Mpigi, bland vinterns elever vid Volvos serviceskola.

Sambandet kanske förefaller något långsökt, men är ändå fullt naturligt om man får sammanhanget klarlagt: norrman — Halvorsen heter han — satte nämligen familjen i sitt avnavigerade åkdon och styrde kurs söderut på jakt efter ett lämpligt verksamhetsfält. I Uganda under ekvatorn fann han vad han sökte. Denna brittiska samväldesstat med 5 ¼ miljoner invånare på en yttvid stor som England och Wales, befinner sig nu, ättio år efter engelsmännen ankomst, mitt i språnget från uråldrig klan-kultur till modern statsbildning med ett näringsliv, som befinner sig i explosionsartad utveckling. Den skriande bristen på moderna vägar föll den norske besökaren i ögonen, och snart hade han etablerat sig som storföretagare i vägbyggarbranschen. Vid årsskiftet blev han Volvo-försäljare i detta land, som befinner sig i begynnelsen av en omfattande »traktoriseringsprocess», och vad var väl naturligare än att hans vän premiärministern på hans inrådan lät sin jordbruksbitne som avsluta en agrar studiesejour i England med traktorstudier hos Volvo, kompletterade med några jordbruksstudiemånader på vårt eget berömda Alnarp.

MAN BEHÖVER inte lyssna länge till Mr. Kanyerezi för att förstå att den aktning han åtnjuter bland sina kurskamrater, är välggrundad. Han är en vänlig, intelligēt och synnerligen målmedveten man. Nu har han efter några år inom hemdelstaten Bugandas förvaltning beslutat sig för att bli bonde med egen plantage

Mr. Jones Kanyerezi från Uganda under ekvatorn diskuterar ett intrikat motorproblem med kurskamraten Einar Norbye från Tromsø högt ovan polcirkeln.

på familjedomen ett 20-tal engelska mil (varav som bekant det går sex på en svensk!) utanför den ekonomiska huvudstaden Kampala. De ågorna är minsann inte små. Man har fem kvadratkilometer att röra sig på.

I Uganda ger jorden de viktigaste exportvarorna: bomull och kaffe. För inhemsk konsumtion odlar man majs, apelsiner, ananas och bananer — de sistnämnda är för ugandafolket vad potatisen är för oss och förekommer i den dagliga kosten i de mest varierande tillredningsformer.

MR. KANYEREZI tänker emellertid bryta de uråldriga odlartraditionerna i mer än ett avseende. Plantagen skall bli ett experimentjordbruk med tonvikt på foderväxtodling. Hans första önskan är att försöka få fram en foder-

växt som kan råda bot för den svåra bristen på kreatursfoder under torrtiden, som motsvarar vår vinter. Om detta problem blev löst skulle landets kreaturstam kunna förbättras betydligt både till antal och kvalitet.

Mekanisering heter en annan punkt på hans jordbruksprogram. Det är för att förbereda sig för den uppgiften han kommit till Göteborg, vars senvinterkyla han fördrar med förvånansvärt jämnmod. Traktordrift under ekvatorn har sina speciella problem, berättar han. Fläktens hastighet måste ökas, om kylningen skall bli tillräcklig, och det eviga dammet under torrtiden gör en speciell luftförräna nödvändig.

MAN FÖRUTSÄTTER i allmänhet att afrikansk arbetskraft är talrik och därför bil-

lig. En sådan uppfattning håller emellertid inte streck när det gäller Uganda. Här råder tvärtom brist på arbetskraft och mekanisering av jordbruket på de större plantagerna, som i allmänhet uppgår till ett par eller flera hundra acres areal är en nödvändighet. De mindre plantagerna, 20 acres och däromkring, drivs som familjejordbruk utan anställd arbetskraft och mekaniska hjälpmedel. De ger familjekollektivet hygglig bärgning. Tack vare denna brukningsform finns en mycket talrik samhällsgrupp bestående av infödda självägande »småbönder» och deras familjemedlemmar. Ugandafolket har genom åganderätten till jorden undgått den proletarisering som är bidragande orsak till mau-mauroiliggheterna i grannlandet Kenya.

Avslutad traktoraffär ofta vänskaps början i Volvo-betonat distrikt

KALMAR (TN). För något mer än en mansålder sedan var ölandsponny den mest typiska dragaren på solens och vindarnas ö. Den lille ihärdige krabaten som åt för en men drog för tre. Guvet varför man lät den dö ut. I dag vågar man utan att överdriva påstå att det är Volvo-traktorn som oftast drar plogar på Öland. 1954 köpte öborna 152 traktorer, av dessa var 62 Volvo. Drygt hälften av öns hela traktorbestånd utgöres av medlemmar i den volvoska traktorfamiljen.

Lämnar man Liljas Bilaffär i Borgholm och Mörbylånga och tittar in i Liljas Bilaffär i Kalmar, får man veta att det traktordistriktet, som sträcker sig från Blekinge-gränsen i söder till Blomstermåla i norr, till 35 procent behärskas av Volvo.

Disponent Sven Lilja är sin faders högra hand i kalmar-distriktet.

Det är inte alltid man hör en bilhandlare bekänna sin kärlek till traktorer. Volvos återförsäljare i Kalmar och på Öland, direktör Gösta Lilja gör det. Spontant.

— Visst är det roligt att sälja bilar som folk är belätna med. Men det där med att sälja traktorer är liksom något mera personligt, säger direktör Lilja. Alla sunda affärer måste bygga på ömsesidigt förtroende. Men ett traktorköp ingriper långt mer i en människas, i en familjs liv, än ett bilköp. Med redskap och allt är det ju också en

betydande investering. Bär det sig verkligen för mej att köpa en traktor? Den frågan ställer en lantbrukare i största förtroende till försäljaren. Han har rätt att kräva ett renhärgigt svar. Det blir att sätta sig att kalkylera, att väga för och emot, att slutligen gemensamt komma fram till det rätta svaret. Usel är den försäljare, som mot bättre vetande söker driva fram ett ja.

— Oftast betyder en avslutad traktoraffär begynnelsen till en personlig vänskap, fortsätter dir. Lilja. Att titta in på en gård, som man varit med om att traktoriseras, är liksom att titta in hos nära släkten. Man har plötsligt fått så mycket gemensamt. Det är väl just detta, som gör att man tycker att traktoraffärer ger en så stor tillfredsställelse.

Direktör Lilja återkommer gång på gång till hur nödvändigt det är att en traktorförsäljare inte bara kan allt om traktorer och redskap utan också att han vet det mesta

Direktör Gösta Lilja.

om lantbruk. Så specialisera han är, har han själv sedan barnsben stått i intim kontakt med moderneringen och detta just på Öland, där släktgården låg.

Herr Sune Pettersson på Kalmardistriktet delar chefens lidelse för traktorförsäljning. Vi följde honom på några kundbesök och gästade bl. a. lantbrukaren Ingvar Akerвик i Hagby, Loverslund, några mil söder om Kalmar. Han

har en T 55- och T 24 på de 170 tunnland han brukar. En pålitlig Volvo-entusiast, som tidigare garagerat en T 31 och T 22. När vi kom till gården, fanns där redan en representant för Liljas Bilaffär. Det var Gunnar Josefsson som kört fram på ladugårdsbacken med en av firmans välförsedda servicevagnar. Han utförde några justeringar, så att traktorerna skulle vara i topptrim inför vårbruket, som dock tycktes ligga så i fjärran. Så för han omkring från Volvo-gård till Volvo-gård, den gode Josefsson. Liljas Bilaffär lägger stor vikt vid en snabb och effektiv service. Inte nog med att man har fyra servicebilar som far kors och tvärs på Öland och fastlandet, dessutom bygger man ut ett nät av servicestationer baserade på ett system med lejdverkstäder, d.v.s. man träffar överenskommer med verkstadsägare runt om i bygderna.

Slutligen må sägas att Liljas lokaliteter både i Borgholm och Kalmar både till exteriör och innanmäte är en fägnad för ögat. Nybyggda och ultramoderna som de är.

Traktormontören Gunnar Josefsson och lantbrukaren Ingvar Akerвик diskuterar tydligen någon detalj på T 55.

Kunde stenarna på detta gårdstun tala skulle de berätta om odling från 1300-talet.

SLÄKTEN HAR ODLAT GÅRDEN I 273 ÅR

Förfader köpte den fri under Karl XII:s regim

Jan Olof Eskilsson representerar den åttonde generationen på gården.

KALMAR (TN). En frostig vårmorgon 1700 stod en häst sadiad i Yggebo by i Halltorps socken i Södra Möre. Den var rustad för lång ritt — bonden John Pedhersson tänkte sig upp till kungliga huvudstaden för att friköpa den gård han odlat sedan 1682. Yggebo by hade en gång tillhört Värnanäs, residensorten i Axel Oxenstiernas grevskap, som omfattade hela Södra Möre. John Pedhersson gjorde inte sin resa förgäves. Efter några veckor återvände han med ett köpebrev med Karl XII:s namstämpel, flitigt använd och inte sällan missbrukat av Hans Majestäts Regering — gossekungen hade redan begivit sig ut på det härnadsåg från vilket han aldrig skulle återvända.

Lantbrukaren Jan Olof Eskilsson har plockat fram köpebrevet ur kassaskåpets inresta gömmor. Det är inte många gårdsägare i detta land som kan uppvisa ett sådant dokument. Herr Eskilsson har diplom på att gården brukats av släkten i 273 år och representerar själv den åttonde generationen.

Det är mycket troligt att släkten varit knuten till gårdens odling ännu längre. Byn

Köpebrevet från Karl XII:s dagar.

omnämnes redan på 1300-talet.

Den nuvarande mangårdsbyggnaden är bara omkring 100 år gammal, men på gårdstunet finner man många spår av en urgammal bebyggelse. Trots att både herr Eskilsson och hans framlidne fader frikostigt delat med sig åt forminnesvärdande myndigheter och föreningar är gården fortfarande ett veritabelt museum.

Hade inte almanackan ljugit och snön legat decimeterdjup, så hade vi väl arrangerat en värbild med herr Eskilsson i aktion med en säskäppa från 1777. I bakgrunden kunde ju den driftige lantbrukarens moderna traktordrivna säningsmaskin ha skymtat.

INGA FÖRDOMAR

Det var i den vildaste vintern. Då den resande från New York kom rullande i sin vagn genom Arizonas öken, såg han en ensam man trava omkring, uppenbarligen sökande efter något. Han stannade och slog sig i samspråk med honom.

— Ni söker kanske efter guld, frågade han.
— Nej, uran.
— Hur ser det ut?
— Har ingen aning.
— Ja, men man kan väl inte hitta något, om man inte har en aning om hur det ser ut!

— Jaså inte. Men det skall jag säga er, att hade Columbus resonerat så, hade Amerika aldrig blivit upptäckt.

Clague:

LÄSNING SOM PIGGAR UPP

NÄR jag var ung, tyckte jag att av alla eleganta talesätt i böcker, var detta det elegantaste: »Jag vägrar att uttala mig förrän jag har rådfört mig med min advokat».

Tänk att ha en egen advokat. Då fick man allt vara lagbrytare eller kapitalkontrollant i stort, för att firman skulle kunna dra sig fram. (Man hade liksom en svag aning om att advokater inte tillhörde de allra blygsammaste broddförvarvorna).

Sen förstod man ju, att »min advokat» delades av flera. Det är som med »min läkare» — han som alla behöver tala med då och då. »Min läkare säger att jag har blodbrist. Märkvärdigare var det inte.

Men det är rent förkrossande, så många som har andel i min och er läkare nuförtiden. Det är faktiskt lättare att få till stånd ett ostört, samtalt med advokaten. — Och ändå är det fortfarande »bäst att tala med doktorn», och fortfarande är det bäst att vara på den säkra sidan. Ja, nuförtiden ska man ju tala med doktorn när det gäller både kropp och själ och hälsa och sjukdom och elektrolys på benen! Om man så bara får en röd prick efter att ha ätit persilja, så ska man tala med doktorn.

OCH NÄR SKALL man göra det? Det tycks alltid finnas några hundra som just nu håller på att tala med honom. Propagandan för läkarmässig sjuk- och

hälsövård är större än någonsin. Och doktorerna är följaktligen mera upptagna.

Ur den synpunkten är det ju roligt att man, innan man är alldeles nerbruten av sina krämpor, numera har tillfälle att läsa så mycket i pressen om vad man ska göra för att undvika att bli sjuk.

Håller man en eller två tidningar och dessutom är av den lyckliga läggningen att man helt sunt glömmer

i dessa frågor — eller om man läst alldeles för lite om alldeles för mycket.

Och så undrar man, om artikelskribenterna har gjort detsamma...

I vart fall verkar det inte som om de vore överens.

Ni vet väl det: kvartslampa är synnerligen välgörande för den värtrötte. Men vet ni också, att kvartslampa torde få betraktas som om inte direkt skadligt, så i högsta grad

At alltid potatis i någon form minst en gång om dagen! Potatisen är vår viktigaste vitaminkälla. — Undvik potatis! Ni får bara stor mage av det, och förresten är vitaminhalten i potatis mycket ringa under vintern och vårhalvåret!

Håll er kropp ordentligt tränad! — Vad ni gör, så ta det försiktigt med motionen!

Ta kalla avrivningar! — Det är mycket troligt att ni inte tål kalla avrivningar. De flesta gör det inte!

ETT LANGT, varmt, ehu-ru naturligtvis inte för hett bad lugnar nerverna. — Dessa varma långbad är direkt skadliga för nervsystemet!

Det bästa receptet av alla för att motverka att kroppen utslettes i förtid: Vila en stund mitt på dagen! — När ni börjar åldras, ge inte vika för den fördärliga vanan att gå och lägga er mitt på dan som ett annat småbarn!

Men vilka råd ni än läser i tidningarna, så avslutas de i allmänhet helt förståndigt med att ni skall tala med doktorn om huruvida detta passar just er.

vid man har läst tills man har fått nästa förkylning, är det som sagt bara roligt. Det är alltid så att man får sig en uppmaning, och i ens undermedvetna fastnar alltid en smula nyttiga insikter — lite förstånd på sjukhussymtom.

MEN OM MAN MEDVETET letar efter artiklar angående hälsans bevarande och så tillpåköpet jämför dem med varandra — då blir man besynnerligt lite entusiastisk för förebbyggande av sjukdomar. Man undrar helt stilla, om man har läst alldeles för mycket om alldeles för lite

överflödigt för icke sjuka personer och att den bör användas endast på läkares tillrådan?

VACCINERING mot förkylningssjukdomar rekommenderas. — Dessa evinnerliga vaccineringskrötar ut oss!

At vitaminpreparat! — Det kritisklösa förtåndet av vitaminpreparat är inte bara gagnöst — det har i vissa fall visat sig framkalla de förkylningssymtom man velat förebygga!

At mycket smör! — Fetma inte — ni vet ju hur ödesdigra den svenska folksjukdomen fetma är!

VAD SKALL vi då med alla råden — som dessutom motsäger varann?

Näja, de flesta av oss tycker det är roligt att läsa sådant. Det är som något slags personligt intresse för oss, läsaren.

För min del kan jag inte låta bli. Men det är kanske för att jag har börjat samla på alla motsägelser.

Hittar jag riktigt många, piggar det upp mitt välbefinnande.

Är det kanske det som är vitsen med det hela?

Direktör Rolf Hanson.

Volvo-traktorn...

Forts från sid. 1

spärrar av skilda slag och indierade genom att moderländernas produkter vunnit hävd.

Nå, när det gäller export överhuvud taget är det lätt att säga tulipanaros, men... Några minuters samtal med Volvos exportchef direktör Rolf Hanson ger intervjuaren imponerande siffror i kronor och stycketal, men det låter honom också ana hur komplicerad utrikeshandeln är. Gamla stabila marknader kan plötsligt förändras till handelspolitiska öknar. Titta bara på Sydamerika. Där hade Volvo redan i början på 30-talet en god marknad. När traktortillverkningen började efter kriget rullade ett imponerande antal Volvo-traktorer in i både Argentina och Brasilien. De gjorde sin entre på det goda renommé som bilarna skaffat Volvo där nere och en ständigt stegrad export visade att de vunnit sydamerikanernas förtroende. Under årens lopp har Brasilien importerat 680 Volvo-traktorer. Nu är den sydamerikanska marknaden minst sagt frusen. Nå, det är inte bara Volvo, som fått kännas vid den sydamerikanska handelsisolationismen, som ofta drives in absurdum. I Argentina söker man t. ex. få fram en inhemsk traktortillverkning. För att stödja denna beviljas ingen importör licens med mindre han utfäst sig att inom ett visst antal år successivt utbyta utländska traktordelar mot inhemsk. När »argentiniseringen» är fullbordad får traktorn endast till 20 procent bestå av utländskt material. Visserligen förfogar Argentina över en hel del råvaror bl. a. stål,

men landets minimala industrialisering måste medföra att traktorerna blir mycket dyra.

— Många tecken tyder emellertid på att vi är på väg mot en friare världshandel, säger dir. Hanson. Det är ju inte bara i Sydamerika som handelsbarriärerna byggts höga efter kriget. Våra egna frösklar har inte varit låga, och går vi nästgårds till Finland, så var den grannen före kriget en av Volvos mest betydande exportländer. Efter några år med minskad aktivitet har den finländska marknaden återuppstått på ett glädjande sätt, vilket inte minst bevisas av att ett 100-tal traktorer på sistone funnit vägen österut. Sammanlagt brukar 686 Volvo-traktorer den finländska jorden. Försäljningen på Finland sker genom ett dotterbolag till skillnad från försäljningen på de övriga nordiska grannländerna. Närheten till Danmark och Norge och det förhållandet att vi förstär varandras språk har gjort att försäljningen där organiserats efter i huvudsak samma linjer som i Sverige d. v. s. genom återförsäljare utspridda på olika distrikt. Danskarna har hittills köpt 1.196 Volvo-traktorer, medan norrmännen av naturliga skäl uppvisar betydligt blygsammare siffror. I världen i övrigt sker försäljningen genom generalenter.

Utom Norden har Volvos och Bolinder Munktells försäljningsorganisationer sedan något år etablerat ett samarbete, som inte saknar sitt intresse. De har delat upp världsmarknaden sinsemellan. Volvo arbetar som redan sagts i huvudsak på Afrika och Sydamerika, medan BM fått Asien på sin lott. I Europa svarar BM för den svenska exporten på bl. a. Frankrike, Belgien och Holland, medan Volvo har en inte föraktlig marknad i Spanien, som hittills köpt 487 traktorer. Läsa- norden undrar säkert vad det ligger för kvick i detta. Jo, i mellanstorlekar säljer Volvo som bekant enbart bensin- och fotogenmotorer, medan BM helt gått in för diesel. Utom Norden kompletterar Volvo sina fotogenmotorer med BM:s dieslar och vice versa. Att detta samarbete ger den svenska traktorexporten ökad slagkraft gentemot utländska konkurrenter, säger sig självt.

Det är inte bara import-

70 Volvo-traktorer lastades ombord på MS Tai Ping Yang för vidare befordran till Sydafrika.

spärrar och andra krigs- och krisföreteelser som kan ge en traktorexportör de grå tinningarnas charm. Vilka länder skall han satsa på? Var, när och hur skall han bygga upp en försäljning? Det finns jordbruksländer som vid första ögonkastet synes ligga upplagda för en traktorisering, dit det bara gäller att hinna först. Vid närmare skärskådning finner man att det landet har så billig arbetskraft att en mekanisering där inte bär sig på åttonden. Till många länder skulle man nog kunna sälja traktorer om det inte vore så, att man också tvingades sälja redskap. Jordbruksredskap är tunga och skrymmande ting, som vid längre transporter kostar så mycket i frakt, att de vid framkomsten är praktiskt taget osäljbara. En annan sak är att jordbruksredskap tillverkade för svenska förhållanden ytterst sällan passar utomlands. Specialtillverkningar i små serier ställer sig för dyrt. Det sistnämnda krusket minskas för Volvos del genom det faktum, att dess traktorer passar de flesta redskap.

— Volvos traktorer intro-

duceras lättast i de länder där bilar och bussar visat Volvos kvalitet. Volvo-traktorerna ödmöter, deras ringa behov av reservdelar och service bidrar till att marknaden kan hållas tills vederbörande generalagenter hunnit bygga upp en ordentlig service. Det sistnämnda har inte minst bidragit till de höga exportsiffrorna.

Bräkn-Hoby...

Forts. från sid. 5

ägs jordbruket av landstinget och förvaltats av rektorn. Växtodlingen är mångsidig och intensiv. Försök av olika slag gör den instruktiv. Varje år utlåggs ett demonstrationsfält, som upptar ca 200 olika arter, sorter och stammar.

Nötkreatursbesättningen utgöres av ca 20 mjölkkor av SRB-ras plus ungdjur. Dessutom finns ett 30-tal svin. Ekonomibyggnaderna har en synnerligen hög standard, men så uppfördes de också så sent som 1947. Maskinuppställningen är fullt modern.